

Det holländska postmuseets byggnad

Av R. E. J. Weber.

Under sommaren 1952 öppnade postmuseet i Haag åter sina portar efter genomgripande ombyggnadsarbeten. I samband med invigningen av de omändrade lokalerna öppnades även en utställning, ägnad åt 100-årsminnet av det holländska telegrafväsendet. I Holland är post och telegraf förenade, och postmuseets samlingar omfatta — utom postväsendet — även filateli, telegraf, telefon och radio.

Uppgiften att utställa föremål av viss teknisk art har påverkat lokalernas utformning. Det var ej lämpligt att dela upp utrymmena i flera avskilda rum. De många stora modellerna och den invecklade elektriska apparaturen, av vilka åtskillig var i brukbart skick och i ordning för demonstration, måste ställas upp i den ordning som be-tingades av deras inbördes förhållanden och principerna för deras funktion. Detta krävde långa salar och fria väggutrymmen, där rörliga delar kunde användas, för att man skulle kunna få lämplig och överskådlig placering.

Den gamla byggnad, som postmuseet fått övertaga, var ej lämplig till museum. Den ägde endast en fördel, den var ganska rymlig, byggd för ett varuhus, som handlade med mattor, möbler m. m. I varje fall behövdes stora ombyggnads- och reparationsarbeten. Bl. a. togs i botten-våningen upp en rad fönster i övre hälften av väggarna. På så sätt kunde väggarnas nedre hälft helt reserveras för utställningsändamål. Värme-element byggdes in i väggarna. Luftcirkulation ordnades genom springor upptill och nedtill i väggarna. På de ställen där värmeelementen ej kunde byggas in, placerades de i långa rader omedelbart under fönstren. Härigenom kunde underdelarna av väggarna hållas helt fria för utställnings-ändamål.

Önskemålet att kunna demonstrera utställda apparater har tillgodosetts genom uppsättande av postament utmed väggarna och framdragning av ledningar i golven. Detta var till stor fördel under telegrafutställningen, då varje typ av äldre och moderna telegrafapparater utställdes och en riktig telegrafanstalt var i verksamhet. Inom denna demonstrerades telegrafförbindelser inom Europa och med U.S.A.

Telegrafutställning i postmuseet i Haag.

Frimärksavdelningen i postmuseet i Haag.

Ännu mer än för avdelningen för telegraf, telefon och radio har i museet gjorts för filatelen. De vanliga museilokalerna voro ej lämpliga för utställande av frimärken. Först och främst behövdes lokaler, som skyddade frimärkena för dagsljus. Vidare var det önskvärt att visa frimärken i större mängder, än vad som kunde rymmas enbart i å väggar uppsatta ramar. Slutligen borde besökarnas uppmärksamhet ej distraheras av att allt för stora mängder märken visades på en gång. En atmosfär av lugn och ro måste skapas, vilken tillät ett koncentrerat studium av frimärkssamlingarna. Dessa önskemål ha tillgodosetts genom ordnandet av en sluten sal utan dagsljus. Lysämnesrör ha monterats ovanför utställningsramarna, som skyddas mot skadliga ljusstrålar genom mattslipade glasskivor, vilka avskärma lysrören. Tak och väggar i frimärkssalen hållas i halvdager, så att uppmärksamheten helt drages till de väl belysta frimärksramarna. Å en vägg hänga ramar dikt mot väggen. Men på motsatta väggen äro ramarna upphängda på gångjärn vertikalt mot väggen. De senare ramarna, vilka kunna vändas som bladen i en bok, rymma omkring 3.200 kartongblad. I frimärkssalen finnas även några större monter, i vilka visas hur de holländska frimärkena framställas.

Den del av byggnaden, som nu inrymmer expedition och bibliotek, var så förfallen, att den behövde förstärkas för att ej rasa ihop. I samband med förstärkningsarbeten inreddes här ett kassavalv, som står på pelare inom byggnaden och ger den en ny ryggrad. I detta valv förvaras frimärken, som ej utställas.